

גובה התקנת מפסקי זרם במוסדות לילדים

(חוברת פירושים 78) (08-45)

מעגלים סופיים הניזונים במתח עד 1000 וולט

מדוע בוטלה ההתייחסות למפסקי זרם בעת תיקון תקנה 18 (ג) של תקנות החשמל (מעגלים סופיים הניזונים במתח עד 1000 וולט), אשר פורסם בק"ת 5783 ב-12.9.96 ?

במהדורה הקודמת חלה תקנה זו על בתי תקע ועל מפסקי זרם. בהעדר איזכור מפורש של מפסקי זרם, חלה עתה תקנה 18 (א), לפיה הגובה המזערי להתקנת מפסקים הוא 25 ס"מ בלבד. גובה זה עלול להביא לפגיעה במפסק. יש מוסדות ישנים רבים בהם רק מעגלי המכשירים מוגנים על-ידי מפסק מגן הפועל בזרם דלף, אך לא מעגלי המאור, מה שמגביר את הסכנה עקב מפסק פגום.

תשובת הועדה

ועדת הפירושים סבורה שמפסק איננו מהווה סכנה, בתנאי שהוא תקין. גובה התקנת מפסקים ניתן לשיקול דעתו של המתכנן, בתנאי שלא יפחת מ-25 ס"מ. לא סביר שמי שמתכנן מוסד ילדים (עד גיל חינוך חובה) יתכנן את המפסקים דווקא בקרבת הרצפה. הם בוודאי לא יהיו בגובה פחות מ-90 ס"מ בערך, כמקובל בחדרים רגילים.

גם ההרגל, המרומז בשאלה, להגן באמצעות מפסק מגן על מעגלי מכשירים בלבד נראה פסול. מפסק מגן הפועל בזרם דלף של 0.03 אמפר עשוי למנוע לא רק פגיעה בנפש, אלא גם שריפה, כשזרם זליגה קטן מאוד מפסיק את המתקן בטרם פורצת שריפה! הדבר נכון לגבי מעגלי מאור כמו לגבי מעגלי מכשירים. לכן יש להגן על כל המעגלים אם רוצים להגן על המתקן ועל המשתמשים בו.

לתשומת לב:

בתקנה 29 ד', בתקנות החשמל (התקנת לוחות במתח עד 1000 וולט) נקבע: "לוח במתקן דירתי יצויד במפסק מגן, אחד או יותר, כך שכל מעגל סופי במיתקן יוגן בפני זרם דלף העולה על 0.03 אמפר. מפסק המגן האמור יותקן בין המפסק הראשי לבין מבטחי המעגלים הסופיים, אך יכול שהוא יהיה יחידה משולבת עם המפסק הראשי".